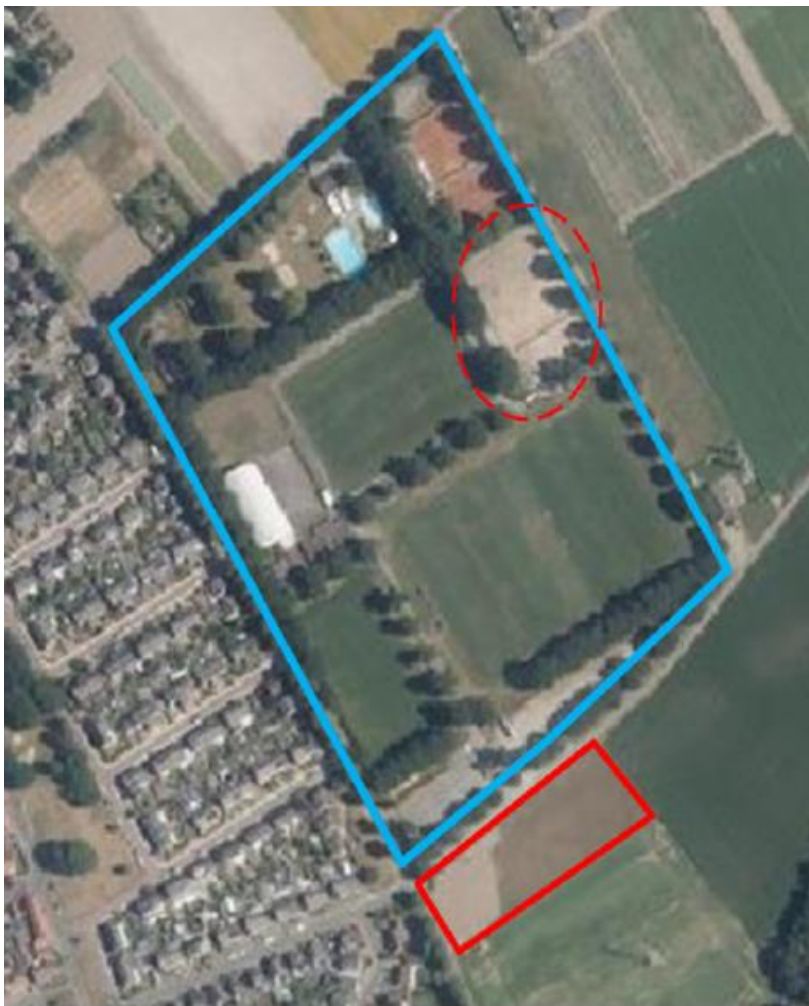

Verantwoordingdocument groepsrisico bestemmingsplan “Uitbreiding Sportpark 't Maasveld” te Neer gemeente Leudal

1. Inleiding

Er is een plan om het huidige sportpark 't Maasveld te Neer te herontwikkelen naar een multifunctioneel terrein met een sterk gegroeide nadruk op wielersport en het veldrijden. Het huidige sportterrein ligt aan de oostelijke zijde van Neer. Het grootste deel van de herontwikkeling vindt plaats binnen de huidige begrenzing van het sportterrein. De bestaande gevestigde verenigingen blijven op het sportterrein, evenals het aanwezige zwembad. Enkel de rijvereniging die in de huidige situatie gevestigd is op het sportterrein, moet verhuizen wegens deze ontwikkeling.

De rijvereniging wordt verplaatst naar een perceel aan de zuidzijde van het sportpark. Het perceel aan de zuidzijde van het sportpark wordt verder aangeduid met plangebied. Dit perceel is in de huidige situatie in agrarisch gebruik. De verplaatsing van de rijvereniging is echter niet direct mogelijk binnen het vigerende bestemmingsplan “Reparatie- en veegplan Buitengebied Leudal 2016” en het parapluplan “Duurzame energie”. Om het gebruik ten behoeve van de rijvereniging ter plaatse mogelijk te maken wordt een juridisch-planologische procedure doorlopen. Er is gekozen voor een bestemmingsplanprocedure.

Afbeelding: Luchtfoto met het bestaande sportpark (blauwe omlijning), huidige locatie rijvereniging (gestippelde rode omlijning) en de geplande uitbreiding van het sportpark (rode omlijning)

In het kader van de bestemmingsplanprocedure is onderzoek uitgevoerd naar de externe veiligheidsrisico's voor het plangebied. In de nabijheid van het plangebied liggen de Maas als onderdeel van de Maascorridor, de weg N273 en enkele hogedruk aardgastransportleidingen. Door de hogedruk aardgastransportleidingen en over de Maas en N273 worden gevaarlijke stoffen vervoerd

In de rapportage Quicksan externe veiligheid Sportpark 't Maasveld (Kragten, rapportnummer 2020070-LEU-EXT-QS 1.0, d.d. 2 juli 2020) zijn de risicobronnen in de omgeving van het plangebied nader beschouwd.

Het plangebied ligt binnen de invloedgebieden van de Maas, N273 en de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01.

Door de ligging binnen voornoemde invloedgebieden is de verantwoordingsplicht van het groepsrisico van toepassing. In het kader van de verantwoording moet het bevoegd gezag (college of gemeenteraad) aangeven dat het vanuit het aspect "externe veiligheid" verantwoord is om medewerking te verlenen aan het plan. In deze notitie leest u of medewerking verantwoord is en welke maatregelen hiervoor genomen moeten worden.

2. Regelgeving

Het externe veiligheidsbeleid voor transport van gevaarlijke stoffen ligt vast in de Wet Basisnet, Regeling Basisnet en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). In het Bevt staat dat het bevoegd gezag verantwoording aflegt over het groepsrisico binnen het invloedgebied. Dit is het gebied waarbinnen 1% van de aanwezige personen kan overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen.

In het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen staat het externe veiligheidsbeleid voor het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. In het Bevb is ook een verantwoordingplicht voor het groepsrisico opgenomen.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) kan advies uit brengen over de verandering van het groepsrisico. In het advies beschrijft de VRLN de mogelijkheden om de omvang van een ramp of zwaar ongeval te bestrijden of te beperken. Ook schenkt de VRLN aandacht aan de zelfredzaamheid van personen.

3. Ligging plangebied

Het plangebied wordt begrensd door weg de Waije ten noorden, de Maasweg in het westen, en agrarische percelen ten oosten en ten zuiden. Aan de overzijde van de Maasweg ligt de kern van Neer.

De Maas ligt op circa 430 meter van het plangebied. De Maas maakt deel uit van de Maascorridor die is opgenomen in het Basisnet water.

Op circa 550 meter van het plangebied ligt de weg N273. Deze weg maakt geen onderdeel uit van het Basisnet weg. Deze weg staat wel vermeld op de risicokaart.

Direct grenzend aan het plangebied liggen de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01. Deze leidingen zijn opgenomen op de risicokaart.

Het plangebied ligt binnen de invloedgebieden van de Maas, N273 en de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01.

4. Plaatsgebonden risico en groepsrisico

Uit de eerder genoemde Quicksan externe veiligheid blijkt dat het plangebied binnen zowel de 100% letaliteitsafstand als de 1% letaliteitsafstand van de buisleidingen A-520-01 en Z-513-01 ligt. Door middel van een CAROLA-berekening is de hoogte van het groepsrisico bepaald. De resultaten van de CAROLA-berekening zijn beschreven in de rapportage Externe veiligheid buisleidingen Sportpark 't Maasveld (Kragten, rapportnummer 20200709-LEU208-RAP-EXT-CAR 1.0, d.d. 9 juli 2020).

Uit de berekening met behulp van het rekenprogramma CAROLA blijkt dat voor de eerder genoemde gasleidingen geen plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6} -contour) ter hoogte van het plangebied berekend wordt.

Uit de CAROLA-berekening blijkt verder dat vanwege de aanwezigheid van de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01 de oriëntatiewaarde en de $0,1 \times$ oriëntatiewaarde van de hoogte van het groepsrisico zowel vóór als ná de planrealisatie niet overschreden worden.

Nu het plangebied gelegen is binnen de 100% letaliteitsafstand van de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01 dient gelet op het bepaalde in artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen uitvoering gegeven worden aan de verantwoording van het groepsrisico.

Uit bijlage III tabel Basisnet water van de Regeling Basisnet blijkt dat voor de Maascorridor geen sprake is van PR 10^{-6} -contour. Het plangebied ligt binnen het invloedgebied van toxische vloeistoffen en toxische gassen die over de Maas vervoerd worden.

Het plangebied ligt niet binnen de PR 10^{-6} -contour en/of het plasbrandaandachtsgebied van de N273. Het plangebied ligt binnen het invloedgebied van toxische vloeistoffen en toxische gassen die over de N273 vervoerd worden.

Daar het plangebied op meer dan 200 meter van een Maas en de N273 is gelegen kan gelet op het gestelde in de artikelen 7 en 8 van het Besluit externe veiligheid transportroutes volstaan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

5. Advies Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)

Op 22 september 2020 is het bestuur van de VRLN gevraagd om advies uit te brengen.

In een brief van 1 oktober 2020, kenmerk 2020-002183, brengt het bestuur van de VRLN advies uit. De brief van de VRLN treft u als bijlage aan bij deze notitie.

De VRLN adviseert de volgende maatregelen:

- afhankelijk van de aard van het incident en het tijdsbestek waarin het incident zich voltrekt is het handelingsperspectief voor de aanwezige personen binnen het plangebied schuilen of vluchten;
- om effectief te kunnen schuilen zal een bouwwerk aanwezig moeten zijn binnen het plangebied dat daarvoor geschikt is doordat deze voldoende geïsoleerd is en de mogelijkheid heeft om ramen en deuren te sluiten en eventuele ventilatie af te schakelen. Het te realiseren bouwwerk ten behoeve van de kantine geeft vermoedelijk onvoldoende bescherming. Het enige alternatief

- is vluchten. Hiervoor is het van belang dat aanwezige personen bij een toxisch scenario haaks op de windrichting kunnen vluchten;
- omdat de kans op een incident met de aardgasbuisleiding het hoogst is tijdens (grond)werkzaamheden zijn maatregelen ter voorkoming hiervan het effectiefst (bronmaatregelen) er wordt geadviseerd om verscherpt toezicht te houden op toekomstige grondwerkzaamheden nabij deze buisleidingen;
 - tijdens grondwerkzaamheden nabij de buisleidingen wordt geadviseerd om het aantal aanwezige personen binnen het plangebied te beperken, waarmee het aantal slachtoffers tijdens een incident beperkt wordt;
 - onderzoek of het mogelijk is om samen met de leidingexploitant mitigerende maatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van betonnen dekplaten, waarschuwingslinten of het aanbrengen van extra gronddekking.

6. Verantwoording

Bij het opstellen van deze verantwoording is gebruik gemaakt van het RIVM Handboek Omgevingsveiligheid, het Scenarioboek Externe Veiligheid, de Handleiding voor een Veilig Ontwerp en de rapportage “Verantwoording groepsrisico sportpark ‘t Maasveld” (kenmerk LEU208, d.d. 09-07-2020) van adviesbureau Kragten.

6.1 Overwegingen

Onderstaande overwegingen zijn gemaakt naar aanleiding van het advies van de VRLN.

Het plangebied ligt binnen de invloedgebieden van de Maas, N273 en de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01.

Gelet op de ligging van het plangebied ten opzichte van de risicovolle activiteiten zijn de maatgevende scenario's het optreden van een fakkelbrand als gevolg van de aanwezigheid van de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-513-01 en het vrijkomen van een toxische gaswolk vanwege de aanwezigheid van de Maas en de N273.

6.2 De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

Bij een fakkelbrand kunnen hulpdiensten door de hittestraling beperkt optreden en richt de inzet zich op het redden van slachtoffers en het bestrijden van secundaire branden in de omgeving van de fakkelbrand. Een fakkelbrand kan alleen effectief worden bestreden na het inblokken van de leiding door de leidingbeheerder.

Met betrekking tot het toxisch scenario wordt opgemerkt dat gelet op de afstand tussen het plangebied en de Maas en de N273 het bestrijdingsvraagstuk hier minder speelt. De bestrijding vindt plaats bij de Maas en de N273 op enige afstand van het plangebied.

Uit het advies van de VRLN blijkt dat de bereikbaarheid van het plangebied en de bluswatervoorziening voor het plangebied voldoen aan het vastgestelde (regionale model-)beleid bluswater en bereikbaarheid.

6.3 Maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid bij een toxisch scenario

Het plangebied ondervindt onder andere de gevolgen van een toxische gaswolk afkomstig van de Maas en de N273. De beste maatregel bij een toxische gaswolk is “schuilen” in een gebouw of vluchten.

De gevolgen van een toxische gaswolk treden op bij “optimale” weersomstandigheden die gedurende het jaar procentueel weinig voorkomen.

Om effectief te kunnen schuilen dient binnen het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied een bouwwerk aanwezig te zijn dat geschikt is om te schuilen doordat het bouwwerk voldoende geïsoleerd is tegen het binnendringen van een toxische gaswolk en de mogelijkheid heeft om ramen en deuren te sluiten en eventuele ventilatie af te schakelen. De VRLN verwacht dat het te realiseren bouwwerk (clubgebouw bestaande uit kantine en opslagruimte) binnen het plangebied onvoldoende bescherming zal bieden. Bij de ontwikkelaar van dit bouwwerk wordt aangedrongen om het bouwwerk voldoende te isoleren tegen het binnendringen van een toxische gaswolk. Tevens zal worden verzocht om in het bouwwerk een mechanische ventilatie aan te brengen die met een druk op de knop uit te schakelen is.

Indien het bouwwerk toch onvoldoende bescherming biedt bij een toxisch scenario dan dienen de personen binnen het plangebied te vluchten. Hierbij is het van belang dat de personen haaks op de windrichting kunnen vluchten. De aanwezige wegenstructuur biedt hiervoor voldoende mogelijkheid.

Om de zelfredzaamheid van de personen binnen het plangebied te vergroten wordt aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie verstrekt over de risico's van een toxisch scenario en het daarbij behorende handelingsperspectief. Aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging wordt verzocht om de informatie over de risico's van een toxisch scenario en het daarbij behorende handelingsperspectief te delen met de leden van de rijvereniging.

6.4 Maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid bij een fakkelbrand

Buisleidingincidenten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door (graaf)werkzaamheden. Als er een breuk ontstaat in een hogedruk aardgastransportleiding, stroomt het aardgas onder hoge druk uit. Het brandbare gas ontsteekt, waardoor een fakkelbrand optreedt. De maximale effectafstand voor een fakkelbrand bij de hogedruk aardgastransportleiding A-520-01 bedraagt 170 meter. Een fakkelbrand bij de hogedruk aardgastransportleiding Z-513-01 heeft een maximale effectafstand van 95 meter. Een fakkelbrand bij een van voornoemde hogedruk aardgastransportleidingen overlapt het gehele plangebied.

Leidingbreuken zorgen voor de meeste risico's bij aardgastransportleidingen. De leidingbreuken ontstaan voornamelijk als gevolg van leidingbeschadiging door derden.

Uit de Incidentenrapportage van de Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland (VELIN) blijkt dat zware incidenten met buisleidingen zeldzaam zijn. In de afgelopen decennia zijn er geen doden of zwaargewonden gevallen bij buisleidingincidenten.

Van de incidenten is meer dan 90% veroorzaakt door (graaf)werkzaamheden van derden, die in meer dan de helft van de gevallen niet gemeld zijn bij het Kabel en Leidingen Informatie Centrum (KLIC).

Gelet op het voorgaande wordt aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie verstrekt over mogelijke risico's tijdens graafwerkzaamheden in de nabijheid van de aardgastransportleiding. Voornoemde Stichting en/of het bestuur van de rijvereniging dient de leden van de rijvereniging er op te wijzen om niet op het buitenterrein van het plangebied of in de bouwwerken die aanwezig zijn binnen het plangebied aanwezig te zijn tijdens voornoemde

graafwerkzaamheden. Door het niet aanwezig zijn op het terrein en in de bouwwerken vallen er minder slachtoffers binnen het plangebied.

Verder dienen de leden van de rijvereniging informatie te krijgen over de risico's en het handelingsperspectief bij het scenario van een fakkelbrand bij een hogedruk aardgasleiding. Het bevoegd gezag verstrekt aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie over een fakkelbrand en het daarbij behorende handelingsperspectief met het verzoek om deze informatie te delen met de leden van de rijvereniging.

6.5 Bronmaatregelen voor de hogedruk aardgastransportleidingen

Indien er grondwerkzaamheden nabij de buisleidingen worden uitgevoerd wordt aan het bedrijf dat deze werkzaamheden uitvoert verzocht om verscherpt toezicht te houden bij de uitvoering van deze werkzaamheden.

De door de VRLN voorgestelde mitigerende maatregelen zoals bijvoorbeeld het plaatsen van betonnen dekplaten, waarschuwinglinten of het aanbrengen van extra gronddekking boven de hogedruk aardgastransportleidingen worden niet overwogen. Uit de literatuur blijkt namelijk dat er slechts een kleine kans is op calamiteiten bij hogedruk aardgastransportleidingen. Bovendien ontstaan de meeste calamiteiten als gevolg van graafwerkzaamheden in de nabijheid van buisleidingen.

6.6 Waarschuwing en alarmering

Indien er een calamiteit bij een van bovengenoemde risicobronnen plaatsvindt is het belangrijk dat personen in de omgeving tijdig gewaarschuwd worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwing- en Alarmeringssysteem) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding of via NL-Alert.

7. Conclusie

De uitbreiding van sportpark 't Maasveld vindt plaats binnen de invloedgebieden van de Maas, N273 en de hogedruk aardgastransportleidingen A-520-01 en Z-509-01. Er dient invulling gegeven te worden aan de verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

De oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt zowel in de bestaande als nieuwe situatie niet overschreden. De omvang van het groepsrisico is minder dan 0,1 keer de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

Veiligheid verhogende maatregelen

1. Het bevoegd gezag verstrekt aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie over mogelijke risico's tijdens graafwerkzaamheden in de nabijheid van de aardgastransportleiding. Stichting 't Maasveld en het bestuur van de rijvereniging worden verzocht om aan de leden van de rijvereniging mede te delen om niet op het buitenterrein van het plangebied of in de bouwwerken binnen het plangebied aanwezig te zijn tijdens voornoemde graafwerkzaamheden. Ook krijgen de leden van de rijvereniging informatie over de risico's en het handelingsperspectief bij het scenario van een fakkelbrand bij een hogedruk aardgasleiding. Het bevoegd gezag verstrekt aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie over de risico's van een fakkelbrand en het daarbij behorende handelingsperspectief met het verzoek om deze informatie te delen met de leden van de rijvereniging.

2. Bij grondwerkzaamheden in de nabijheid van de hogedruk aardgastransportleidingen wordt door het bevoegd gezag aan het bedrijf dat deze werkzaamheden verricht verzocht om verscherpt toezicht uit te voeren bij de uitvoering van de grondwerkzaamheden.
3. Het bevoegd gezag dringt er bij de ontwikkelaar van het clubgebouw (kantine met opslagruimte) op aan om dit bouwwerk voldoende te isoleren tegen het binnendringen van een toxische gaswolk. Tevens zal door het bevoegd gezag aan de ontwikkelaar van het clubgebouw worden verzocht om in de kantine een mechanische ventilatie aan te brengen die met een druk op de knop uit te schakelen is.
4. Om de zelfredzaamheid van de personen binnen het plangebied te vergroten verstrekt het bevoegd gezag aan Stichting 't Maasveld en aan het bestuur van de rijvereniging informatie over de risico's van een toxisch scenario en het daarbij behorende handelingsperspectief met het verzoek om deze informatie te delen met de leden van de rijvereniging.

Ongeacht de inzet van de leidingbeheerder van de hogedruk aardgastransportleidingen, gemeente en hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken is er sprake van een restrisico. Immers de kans op een ongeval, hoe klein ook, blijft altijd aanwezig.

Het restrisico is in dit geval onder deze omstandigheden en door het nemen van bovenstaande veiligheid verhogende maatregelen aanvaardbaar.

Het is vanuit het oogpunt van het groepsrisico verantwoord om medewerking te verlenen aan de uitbreiding van sportpark 't Maasveld te Neer gemeente Leudal. Voor de uitbreiding van het sportpark is het bestemmingsplan "Uitbreiding Sportpark 't Maasveld" opgesteld.